Directeur-Propriétaire
et Gérant-Responsable
AHMED IHSAN

Bureaux :
Nouri-Osmanié
Stamboul

25me Année.
Tome XLIX

Téléphone: Stamboul 1444

Adresse Télégraphique
SERVETFUNUN--Cons/ple

ثروت فنون

پنجشنبه کونلری چیقار ، مصور عثمانلی غزته‌سیدر

SERVET-I-FUNOUN
Illustration Ottomane paraissant le Jeudi

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:
احمد احسان

مطبعه‌سی :
اسکی مکتب ملکیه قارشوسنده

یکرمی بشنجی سنه
قرق طقوزنجی جلد

تلفون نومروسی
استانبول : ١٤٤٤

تلغراف آدره‌سی :
استانبول : ثروت فنون

№ 1274 — پنجشنبه ٥ تشرین ثانی ، ١٣٣١ — ١٠ محرم ، ١٣٣٤ — عدد ١٢٧٤

بویوك شاعریمز توفیق فکرت مرحوم ایچون برنسخهٔ مخصوصه ترتیب ایتمکده‌یز

جبههٔ حربی زیارتدن صوکره شهرمزدن مفارقت ایدن سوریه هیئت ادبیه‌سی
La mission d'étude de Syrie qui a visité le front des Dardanelles.

MILLÎ KÜTÜPHANE ANKARA 1946

برلینده قوربان بیرامنده مسلمانلر شرفنه ضیافت
Le thé offert à la colonie turque de Berlin à l'occasion de Courban-Baïram.

مجلس ملیٔ عثمانی

راسهٔ کشاد

مجلس ملیٔ عثمانی ١ تشرین ثانی ١٣٣١ ده کمال مهابتله کشاد اولوندی. اوچنجی دورهٔ انتخابیه‌نك ایکنجی سنهٔ اجتماعی باشلادی.

مجلس ملی‌نك کشادی مناسبتیله نام همایونه ایراد بویوریلان نطق افتتاحی‌نك صورتی بونسخه‌مزده مندرجدر. بونطق اوقودقدن صوکره ، بر وقفهٔ تأمل وملاحظه کچیرمش بولونانلرك قلبلرنده درین برحس افتخار اویانمش ، نظرلری پرامید ظفر ، استقباله دوغرو توجه ایتمش بولوندیغنده شبهه یوقدر .

بو نطق عالی‌نك ، کرك محیط عثمانیده وکرك دوست ومتفق مملکتلرده پك بویوك برتأثیر کوسترمکده‌در، متفقلریمز طرفندن ، نطق همایونك احتوا ایتدیکی معالیٔ عالیه‌دن استنباط اولونان عزم وجدیت ، متانت وبسالت ، سطوت وجلادت ، حشمت ومهابت آیری آیری تقدیر اولونه‌جغنده‌ده اصلا تردد ایدلمز .

حتی انکلیز وفرانسز سانسورلرینك تضییقات خائفانه‌سندن قورتوله‌رق، نطق پادشاهی‌نك مآل ومفهومی ، انکلیز وفرانسز غزته‌لرینك ستونلرینه کچسه ، انکلیزلر وفرانسزلر آراسنده ، دوشمش اولدقلری مشکلاتی کورمکه باشلامش ، شیمدی‌یه قدر نه‌کبی مقاصد ایله کیریشمش اولدقلری تشبثاتدن ناصل خسرانلره اوغرادقلرینی، ناصل هزیمتلره‌دوچار اولدقلرینی تقدیرایده‌بیلمکده بولونمش‌اولان ذوات اوزرنده‌ده برتأثیر عظیم حصوله کتیره‌جکنی تخمین ایده بیلیرز .

دشمن محیطلرنده ، برطرفدن مملکتلرینك وملتلرینك مقدراتنی الرینه آلمش وکوردکلری هزیمتلری، کویا ستر وتعمیر ایچون ، برسورو لافزنلكدن باشقه برچاره بولامامش اولان رجالك سوزلرینه باقه‌جق ، دیکر جهتدن‌ده نطق همایونده‌کی شاهانه ومهابتکارانه کلامك معناسنی فهم وادرا که قدرت بوله‌بیله‌جك اولانلرك‌ده انکسار وانفعاللری برقات دها آرته‌جقدر .

نطق همایونده ، دولت عثمانیه‌نك نه‌کبی دشمنلردن نه‌کبی مقاصد امحا کارانه ایله ، تجاوزاته اوغرامش ، شانلی وقهرمان عثمانلی اردو ودونانما- سنك ، بوتون دنیایی حیرتده براقه‌جق صورتده ، مرکز خلافت معظمه‌یی ، وطنی ومقدسی مدافعه ایله‌مش اولدیغی ، جناب حقك توفیقات سجانیه‌سنه عرض شکران ایدیله‌رك ، کوسترلمکده‌در .

نطق همایونده ، متفقلریمزله آرامزده‌کی روابط و مناسباتك کوندن کونه نه درجه‌ده تقویه بولمش و نه مرتبه‌ده صمیمیت کسب ایله‌مش اولدیغی‌ده اظهار بویورلمقده‌درکه ، بالخاصه ، لسان مهابت بیان حضرت پاشاهی‌دن صادر اولان بو سوزلر ، دوست و متفق محیطلرده بادیٔ شوق ومسار اوله‌جقدر .

نطق شاهانه‌نك، عمومیتی اعتباریله، برسنه‌لك محاربه‌نك دشمنلر ایچون بادی انهزام وسقوط ، بزم ومتفقلریمز ایچون باعث ظفر وتعالی اولان حادثاتنه بر آیینهٔ انعکاس اولدیغی کورولیور .

« خصمامزه قارشو اولان سیاستمزده هرجهه‌ده وهر نقطه‌ده یکدیکریمزه مظاهرت ایده‌رك مملکت وملتلریمز ایچون بوتون قابلیات شخصیه وطبیعیه‌نك انکشاف تامنه مساعد برصلح استحصال ایدیلنجه‌یه قدر حربده ثبات ایتمك اوله‌جقدر . »

نطق همایون صورتندن بالایه نقل ایتدیکمز جمله‌نك نه قدر متینانه و مهابتکارانه بولوندیغنی ؛ شمول و معناسی نه درجه‌ده واسع اولدیغنی، قلبمزده‌کی ایمان ظفرك، توفیقات ربانیه‌یه مظهریمز تمنیاتندن بر آن فارغ اولمامقله برابر ، مرتبهٔ قوت و متانتی کوستردیکنی تفسیره حاجت یوقدر .

مجلس ملیٔ عثمانی - دوره‌نك ختامی

ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی صورتی

مجلس عمومیٔ عثمانینك اوچنجی دورهٔ انتخابیه‌سنك برنجی سنهٔ اجتماعی ختام بولدیغندن قانون اساسینك معدل فرق اوچنجی ماده‌سی موجبنجه بمنه‌تعالی تشرین ثانی ابتداسنده تجمع ایتمك اوزره بوکون مذاکراته نهایت ویریله‌رك مجلسك قپانمسنی اراده ایلدم .

*
* *

ذات حضرت پادشاهی طرفندن مساعی واقعهٔ حمیتکارانه‌لرندن طولایی اعضای مجلسه بیان محظوظیت بیورلمشدر . (ملی)

مجلس ملیٔ عثمانی

دورهٔ جدیدهٔ اجتماعیه‌نك کشادی

بالاده مندرج ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی صورت منیفه‌سندن مستبان اولدیغی اوزره ، مجلس عمومی ، کچن دورهٔ اجتماعیه‌دن متباقی بر بچق آی مدتی اکمال ایتمك اوزره اجتماعه دعوت اولونمش، وبودوره ختام بولمش، ١ تشرین‌ثانی ١٣٣١ ده، مجلس عمومیٔ عثمانی‌نك اوچنجی دورهٔ انتخابیه‌سنك ایکنجی سنهٔ اجتماعی ، مراسم مخصوصه ایله، طرف‌ذیشرف حضرت پادشاهیدن کشاد بویورلمشدر . نطق افتتاحیٔ همایون صورتی بروجه زیر درج ایدییورز :

نطق افتتاحی

محترم اعیان ومبعوثان

١ کانون‌اولدنبری جریان‌ایدن وقایع وحادثات اوکون قرائت ایدیلان نطق همایونمده وقوعبولان تمنیاتمی ونتیجهٔ حربك بتون عالم اسلامك وعثمانلیلغك خیر و سلامتی موجب اوله‌جق صورتده تیسر نمای حصول اوله‌جغنه دائر اظهار ایدیلان امید شاهانه‌می حمدالله تأیید وتقویه ایتدی . موسقوفلرك استانبول وبوغازلره قارشی ایکی بچق عصردنبری پرورده ومعندانه بر صورتده تطبیق وتعقیب ایتدکلری خرص استیلالرینك تحققی تسهیل ایچون چناق قلعه‌یه وکلیبولی شبه جزیره‌سنه قارشی انکلیز وفرانسزلرك قوای بحریه وبریه‌لریله اجرا ایتدکلری تعرضات شدیده اردو ودونانمك اجداد کرامك مناقب جنکاورانه‌سنی پك شانلی بر صورتده احیا ایدن وبتون عالمك حیرت وتقدیرینی جلب ایلین مدافعات وهممات جانسپارانه وفدا کارانه‌سیله دفع وطرد اولنمش ودشمنلریمز ضایعات عظیمه ومدهشه‌یه دوچار اولمشدر .

خصمامزك بوانهزامی استانبول یولنك غیرقابل مرور اولدیغی قناعتی تأسیس ایده‌رك مغرور دشمنلریمزی بالقان دولتلرینه التجایه مجبور ایتمش وشبه جزیره‌ده چوریلان بتون انتریقه‌لری تعقیم ومعظم متفقلریمزك قارپاتلرده روس اردولرینی غالیچیادن ولهستاندن سوروب چیقارملرینی وعصردیده دشمنمزك بتون قلاع مستحکمه‌سنك زیر وزبر ایدلمسنی وروس قواسنه استناد ایدن ائتلاف مثلث بتون امیدلرینك برهوا اولمسنی تسهیل ایلمشدر .

عثمانلی اردوسنك شان وشرفنك بویله پارلاق برصورتده اعاده واحیاسنه وسیله ویرن جناب حقه سجدهٔ شکرانه قپانه‌رق عرض محمدت ایدر دیکر جبههٔ حربلرده حدود وطنی فداکارانه مدافعه ایدن غازیلریمده نصرت نهایه‌بخش بیورمسنی نیاز ایلرم . حیرت آور برانتظام وبهادرلقله موسقوف اردولرینك قوهٔ تجاوزیه‌سنی قیره‌رق بتون حدود مستحکمه‌یی ضبط ایدن شانلی متفق اردولر بالقانلره توجیه شهامت ایتدکدنصکره بلغارستان اردولری‌ده التحاق ایتمش و اتفاق مثلثی اتفاق مربعه انقلاب ایتدیرن بو وقعهٔ مهمه مظفریت قطعیه‌نك تحققی تعجیل ایلمشدر .

بالقانلر وضعیتنك بوصورتله لهمزه اوله‌رق انکشافی تسهیل وتأمین ایتمك ایچون قومشومز ایله تصحیح حدوده موافقت ایلدك. عقد ایدیلان مقاوله‌ده برای تصدیق مجلسکزه تودیع ایدلمشدر .

صربستانك قسم مهمی بوکون متفقین اردولرینك تحت اشغالنده بولنیور . طونه طریقیله مواصله تأمین ایدلمش اولدیغی کبی برلین ویانه استانبول یولی‌ده آچیلمشدر . تیماً حصول پذیر اوله‌رق متفق ملتلره حربده ظفرلر صلح زمانلرنده‌ده ترقیلر وسعادتلر بخش ایده‌جك اولان بوموا صلهٔ سعدآورك تأسسندن طولایی جناب حقه حمد وثنالر ایدرم .

بومشکل زمانلرده مجلس ملینك متحداً حکومت سنیه‌مزه مظاهرتده بولنمسندن طولایی بیان ممنونیت ومحظوظیت ایدر احوال حربیه الجاآتیله تنظیم وتودیع ایدیلان لوائح قانونیه ایله بودجه واستقراضات قانونلرینك‌ده سرعتله تدقیق ایدلمسنه انتظار ایلرم .

متفقلرمزله مناسبات سیاسیه‌مز هرکون متزاید برامنیت وصمیمیت متقابله‌یه استناد ایدییور وایده‌جکدر ، خصمامزه قارشو اولان مشترك سیاستمزده هرجهه‌ده وهر نقطه‌ده یکدیکریمزه مظاهرت ایدرك مملکت وملتلریمز ایچون بتون قابلیت شخصیه وطبیعیه‌نك انکشاف تامنه مساعد برصلح استحصال ایدیلنجه‌یه قدر حربده ثبات ایتمك اوله‌جقدر .

بیطرف دولتلرله اولان مناسباتمز کماکان خالصانه ودوستانه‌در .

سلامت دولت و مملکته مصروف اولان مساعیٔ مبروره کزك توفیقات ربانیه‌یه مظهریتی نیاز ایدرو مجلس عمومی‌یی کشاد ایلرم .

حقیقتی کورمك

دشمنلر ایچون نیچون کوچ اولویور ؟

انکلترەنك لوردلر قمارەسندن یوکسەلن صدالر، لوردلر قمارەسنده هنوز عقل واذعانی غائب ایتمەمش اولان، حادثاتك جریانی تحلیله قدرت بولەرق حقیقتی کورمك قدرتنه مالك بولونان ذوات موجود اولدیغنی کوستردی . « عثمانیشر لوید » ده بو حادثه حقنده یازلمش اولان برفقرەده ، لوید جورج وهمبالری ،لوردلر قمارەسنی تخریب ایتمکه واورتەدن قالدیرمغه تشبث ایتمشلرسەده ، بلکه کونك برنده کندینی طوپلایەرق ، لوردلر قمارەسی محافظه ایدلمش وبوراده ، ملتك کوزلرینی آچوب ملته حقیقتی کوستەرەجك سوزلر سویلەجك آدملر بولونمش! اولماسندن دولایی انکلترەنك کندی کندیسنی تبریك ایدەجکی سویلەنیوردی .

دوغروسی ، انکلیز باش وکیلی آسکویتك یاوەلرینی، لوردلرك سوزلری قارشیلادی . انکلترەنك ناصل وخیم ومشکل برموقعده قالدیغی ، صلحه مجبور برحالده بولوندیغی کوستریلەرك آسکویت کبی ، برهزیمت سیاسیەدن دیکرینه اوغرایان کندی سوزلرینی بیله تأویل وتحریفه قالقیشان ادوارد غرەی کبی ، انکلیز زمامداران امورینك مغرورانه سوزلری ، حقیقت احوال ایله طبان طبانه ضد بولوندیغنی اکلاتیلمش اولدی .

بوکون فرانسزلر نەدرجەده آلدانمش ونەمرتبەده احتراصاته قاپیلمش بولونورلرسه بولونسونلر ، یونلر آراسندەده ، ناصلسه فرانسه برذکا وعرفان مملکتی اولمق اعتباریله ،انکلیز لوردلری کبی، حقیقتی کورەجك وکندی نقطهٔ نظرلرندن اولسون بونی اعترافله ملتنه کوستەرەجك آدملر چیقمالی ایدی . واقعا فرانسەده اسبق رئیس وکلا « قلەمانسو » کبی ، خارجیه ناظراسبق « بیشون» کبی نك توك برقاچ کیشی وقوعاتی دها نافذ برنظرله تعقیب ایدەرك بولوندقلری محیطك تأثیراتندن آزاده قاله بیلدکاری ، سویلیه بیلدکاری درجەده حقیقتی سویلەمکه چالیشیورلر ، فقط بوکونه قدر کورولدیکنه واکلاشیلدیغنه کوره، فرانسەده هنوز اکثریتك، خلقك کوزلرینی بورومش اولان غفلت بولوطلری یونلرك غیرتیله صیریلەمامشدر . فرانسزلری ذکی برملت عد ایدرکن بودرجه غفلت ، حقایق اشیایه قارشی بودرجەده کورلك نەدن نشأت ایدییور ؟

اولاً ، عثمانیشر لوید » ده « فرانسزلر وآلمان مدنیتی » سرنامەسی التنده دوقتور شرودر طرفندن نشر اولونان مقالهٔ عالمانەنك ایلك فقرەلرینی بروجه آتی نقل ایدییورز :

« آلمان فکری ، حرب سبیله میدان آلان احتراصات ملیه سائقەسیله فرانسەده مردود اولدی. ملیت پرور رؤسا، هرطرفده، حتی فرانسه عالم عرفانك ساکن ومدقق محیطلرنده بیله اجرای مظالم ایتدیلر . عوامك حرص وشدتی قارشیسنده تأملات غیرقابل ایدی . فرانسز عالملری ، صوك سنەلرده آلمانیا ایله صیقی صیقی مبادلهٔ افکاره باشلامش اولدقلری حالده ، آلمان عالم فنك ممتاز تمثاللرینی رده مجبور قالدیلر . بوحرکته آلمان محافل علمیەسی‌ده عینی صورتده مقابله‌ده بولوندی .

برقاچ فرانسز حادثاته دها یوکسك‌دن باقەرق، آلمان محررلری وشاعرلری کبی » آلمانلرك بویوك سوزلر سویلەدن ، تحقیراته کیریشمەدن وقار وحیثیت ایله سوق واداره ایتدکلری بومجادلەنك دهشت وعظمتنی تقدیر ایتدیلر : فقط بونلر اشتغال حجرەلرینك ظلمتی ایچنده‌قالیورلردی . سوقاق ، سنەلردن بری انتقام فکریله زهرلنمش وآپسنتك سوءاستعمالیله دماغلری اوبوشمش اولانلرك مالکانەسی اولمش ایدی . مع‌مافیه بونلرك مرضی تهورلری ، قابا قابا کفرلری ، وقوعات قارشیسنده تدنیات اخلاقیەلری یونلرك ضعفنی کوستردی ؛ آلمان فکر ومتانتنه شرف بخش اولدی ...»

بومقالەنك آلت طرفنده ، فرانسزلردن برطاقم شخصیتلر کوستریلەرك یونلرك نەدرجه احتراصاته تابع بولوندقلری، انتقام خولیاسیله ، حق وحقیقتدن نەمرتبەده انحراف ایلەدکلری ، علم‌وفن علیهنه ، حقیقت علیهنه، ناصل جرملر اوتکاب ایتدکلری ایضاح اولونیور .

بالایه نقل ایتدیکمز فقره بیله ، فرانسزلرك ، ایچلرنده برقاچ کیشی مستثنا اولەرق ، احتراصات یوزندن ، نەدرکەلره ایندکلرینی کوسترمکه کافی‌در . فرانسزلرده ذکاوعرفانك نه قدر سونوك بولوندیغنی ، کوزلرك ضیای حقیقتی کورەمیەجك درجەده علیل اولدیغنی ، بوکونه قدر فرانسز سیاستنك کور کورینه انکلترەیه‌اسیر اولماسندەده اکلاشیلیور . عجبا لوردلر قمارەسنده سویلەنن سوزلر اولسون ، پرآز فرانسزلره عقل واذعان کتیرمکه وحقیقتی کوره بیلمەلرینه مدار اولەجقمی ؟

هندستان احوالی

انکلیزلر ایچون وخیم ، حقیقی بیلمەیورز

بوهفته‌ایچنده‌قسطنطینوپل آژانسنك تبلیغ ایتدیکی برتلغرافنامه ، وولف آژانسنك نویورق‌دن تلسز تلغرافله بیلدیردیکی مهم برخبری شامل ایدی. بوخبر هندستانه عائددر؛ انکلیزلره صادق اولان حیدر آباد نظامنی ، اهالیسنك موقعندن اسقاط ایتدکلری بیلدیریلیوردی ؛ عینی زمانده هندستانده بویله بر حادثه وقوعه کلەبیلمك ایچون اوراده اختلال واغتشاشك صوك درجەیەوارمش، انکلترە علیهنه عمومی قیاملر حصوله کلمش ، حتی اهالی کندی باشلرنده اولان بر حاکمی ، انکلیز طرفداری اولدیغنی ایچون

خلع ایدوب آتەجق قدر برقدرت بولمش اولماسی لازم کلدیکی اشارت اولونیوردی . ینه عینی تلغرافده کوسترلمکده اولان بر جهت دها واردی‌که بوده انکلیزلرك هر درلو وسائطله مراجعت ایدەرك، هرنوع تضییقاتی، حق شکنانه هردولوحرکاتی ارتکاب ایدەرك هندستان احوالنه دائر حوادث انتشار ایتمەمسنه صاواشدقلری حالده ، بو خبرك آمریقایه ورود ایدەبیلمش اولماسی‌در . حوادثی (آژانس وولف) ك نویورق مخابری واشینغتون‌دن آلمش وبودرجه اهمیتله بیلدیرلمش اولماسی موثوقیتنه بردلیل تشکیل ایدییور . حتی علاوه اولونیورکه ، لورد کیچنرك بردن بره نرەیه ونیچون کیتدیکنی سویلیەرك لوندرەدن ناکهانی بر صورتده حرکت ایتمەسی ، شرق صحنهٔ حربی ؛ یعنی چناق قلعه و سلانیك ایچون دکل‌در . دوغرودن دوغرویه هندستانه کیدییور ، بوده هندستان اختلالنك، انکلیزلر ایچون پك وخیم برشکل آلمش اولماسندن متولد بولونیور .

لورد کیچنرك انکلترەدن حرکتی خبری اوزرینه ، هرحالده انکلیزلری پك‌بویوك برتلاش آلمش اولدیغنی اکلاشیلمش واوزمان سویلنمش ایدی‌که کیچنرك چناق قلعەده آرتق یاپاجق بر ایشی یوق‌در . انکلیز رجالی آچیق‌دن آچیغه پارلمتوده ، انکلترەنك صربستانه مماونتی صرف سیاسی اولەجغنی ، انکلیزلرك معاونت عسکریه ایله صربستانی قورتارمغه تشبث ایتمك‌دن پك اوزاق اولوب انکلیزلرك بالقانلره کوندرەجك کافی عسکری‌ده بولونمادیغنی سویلەنوب دوررکن ، لورد کیچنرك بالقانلرده وسلانیکەده یاپەجق برایشی یوق‌در. کیچنرك ایشی اولسه اولسه چناق قلعەده و سلانیکەده وبالقان جبهەسنده بولونان انکلیز عسکرلرینك بقیة السیوفنی طوپارلایەرق مصره نقل ایدەبیلمك‌دن عبارت اولەبیلیر .

فقط هندستان اختلالی حقندەکی خبره کوره، انکلیزلر، حادثاتك صوك جریانلری وصفحەلری اوزرینه الك زیاده خطهٔ مصربەدن بویوك برضربه بیەجکلرندن قورقوب دورمقدەلر ایکن، انکلترەنك باشنه هندستانده بویوك برفائله چیقمشدر. لورد کیچنرکی بویوننده بیکلرجه مسلمانك قانی اولان برظالمی انکلترەهندستانه قوشدیرییور. ینه دونکی تلغرافنامەلردن برنده کوسترلمش اولدیغی اوزره ـ دونه قدر انکلیز قابینەسنه داخل اولان و بوکون استعفاسنی خبر ویرلمکده بولونان ـ چرچیل ، وقتیله یازمش اولدیغی برکتابنده، کیچنرك سوداندە اجر ایلەمش اولدیغی مظالم وحشیانەیی ذکر ایتمشدر .

هندستانده ، انکلیزلرك شو صوك زمانلرده ظلم و اعتسافی ، صوك درجەیه واردیرەرق، هندستانه مظالم خونخوارانه ایله القای خوف و دهشت ایتمك سیاستی طوتمش اولدقلری‌ده زمان زمان ، انکلیز سانسورینك تضییقاتندن قورتولوب‌ده سمع اطلاعه واصل اولان خبرلردن اکلاشیلمقده ایدی. بوسیاست سقیمه وجنایتکارانه نهایت هندستان اهالیسنی اخافه ایله یاتیشدیرمق شویله دورسون بالعکس انکلیزلر علیهنه بویوك بر قیام و اختلاله تشویق ایدلمش اولدیغی ، بوکونکی خبر قارشیسنده ، تخمین اولونه بیلیر .

انکلیز ادارهٔ ظالمانەسی آلتنده نیجه مصائبه کرفتار اولمش ، نیجه قربانلر ویرمش ، سفالت ایچنده قالمش اولان هندلیلرك ، اوزرلرندن بوکابوس استبدادی آتمق وصاف بر هوای حریت تنفس ایدە بیلمك ایچون انکلترەنك بوکون اهانت و خودکاملغی یوزندن دوشمش اولدیغی کریوهٔ اضطراری، الك بویوك وهمان بردها الەکچمز برفرصت عدایدەجکلری شبهەسز کورولملیدر. شوشرطله‌که اوروپا ساحەلرنده نەلر اولوب بیتدیکندن، انکلیز قدرت وحشمتنك نەدرکەلره ایتمش بولوندیغندن خبردار اولەبیلسونلر !

انکلیزلردن صلح صدالری

بوهفته‌کی تلغرافنامەلردن برنده انکلترەنك لوردلر قمارەسنده اظهار اولونان ویأس ونومیدی‌یه دلالت ایدن صدالر ، طلبکار صلح اولان ندالر نقل اولونیوردی . انکلترەنك لوردلر قمارەسنده بویولده سوزلر همان ایلك دفعه اولەرق سویلەنیور . زمینی ایسه انکلتره قابینەسنك حرکتنی تنقید ومناقشەدر. بوتنقید ومناقشه صرەسنده ، انکلترەنك شو محاربەده هیچ برشیٔ یاپامادیغنی ، بوتون تشبثاتی عقیم قالدیغنی ، انکلتره برچیقماز سوقاغه سوق ایدلمش اولدیغنی آچیق‌دن آچیغه کوستریلیور ؛ بوندن صوکره‌ده، مدنیت وانسانیت سوزلری ایلری‌یه سوروله‌رك شیمدی‌یه قدر اون بش میلیون انسانك ضایع اولمش، میلیارلرجه پاره صرف ایدلمش، ومحاربەنك شکل حاضرینه کوره ، تخریبات کیتدکجه مدهش بردرجەیه واره‌رق بوتون مدنیتی صارصەجق ، بیقاجق بریوله کیرلمش اولدیغنی سویلەنیور .

یالکز ، لوردلرك بو سوزلرنده مهم براقیلان بر جهت وار؛ انکلیز باش وکیلی آسکویتك سوزلری مبهمیت نقطەسندن مناقشه اولونورکن ، برده انکلیز خارجیه ناظری ادوارد غرەیك چکن ایلولده ایراد ایتمش اولدیغی برنطقده حسابسز ، کتابسز صربستانەجدی وقوی برمعانت وعدایدەرك انکلترەیی برنوع تعهد التنه صوقمش اولماسی ، تخطئه اولونورکن، منقدلرك‌ده مبهمیته دوشمەلری غریب اولور . واقعا لوردلرك سوزلرندن ، انکلترەنك بوکون وضعیت عمومیەسی اعتباریله، سیاسی وعسکری نقطهٔ نظردن، پك بویوك مشکلات ایچنده قالمش اولدیغی ، بوندن بویله چار وناچار محاربەیه دوام ایتمەده ، کار یرینه ضرره اوغرایەجغنی، انکلیزلرك اوغرایەجقلری مغلوبیتلری وهزیمتلری ، بوتون مدنیت وانسانیت عالمنك تخریباته اوغراماسی شکلنده تصویر ایتمکه چالیشیلدیغنی ، بوکون ، اکر انکلیز شرف وغروری فضله‌جه قیرلامق شرطیله عقد صلح امکانی وارایسه بوامکانك فوت ایدلمەسی لازم کلەجکی صراحةً اکلاشیلمقده‌در : مبهم کورولن جهت، شو محاربهٔ عمومیەده محاربلردن هربرینك

کندینی حقلی کورمه‌سی وکندیسنك محاربهٔ عمومیه‌یه سبب اولمایه‌رق دیکرلری طرفندن مجبور ایدلدیکنی سویلمه‌سی یولنده اورته‌یه آتیلمش وفقط تدقیق وتحلیلندن مجانبت کوسترلمش اولان نقطه‌در.

شواوروپا جدال عمومیسنه سبب اولمش اولانلر ، آسکویت ، غره‌ی ، لویدجورج کبی انکلترنك زمام اداره‌سنی الرنده طوتان ومقدراتنه حاکم اولان رجالی اولدقلرینه کوره ، بوتون انکلیزلر، صلحدن بحث ایدن لوردلرده داخل اولمق اوزره ، بونك مسئولیتی دوش تحمله آلمغه وجزاسنی چکمکه مجبور اولمشلردیمك‌در . بوحالده فرانسه وبلچیقانك تخلیه‌سندن بحث ایتمك ، تضمینات حربیه مسئله‌سنی قاله آلمامق ایسته‌مك منطقی برحرکت اولاماز بوکون سیاسةً بلکه فرانسه‌یی کوجندیرمه‌مك ، بلچیقا حقنده ایلك نقطهٔ نظردن کری دونمه‌مك ، تضمینات حربیه‌یی انکلترکبر ونخوتنه دیرمه‌مك کبی اسباب سائقه‌سیله لوردلر بو یولده ادارهٔ کلام ایتمش اوله‌بیلیرلر . فقط عینی زمانده ، شرقدن ، صربستاندن ، موسقوفستاندن هیچ بر بحث اولماماسنه کوره ، انکلترنك صربستانك خریطهٔ عالمدن سیلنمه‌سنه ، روسیه‌نك آلمان استیلا واشغالی التنده بولونان یرلری علی حاله ابقا ایدلمه‌سنه بوکوندن راضی کورونمکده بولوندیغی ، بالقانلر خریطه‌سنك غالبلر طرفندن ایسته‌نیلدیکی صورتده تنظیم ایدلمه‌سنه ، روسیه باغیروب چاغیرمغه قالقیشیرسه بوکا قارشی‌ده بوتون انکلیز قولاقلرینك صاغر اولماسنه و بر شی ایشیتمه‌مه‌سنه، دیکله‌مه‌سنه موافقت کوسترلمش وقرار ویرلمش اولدیغی استدلال اولونه‌بیلور . والحاصل لوردلرك سوزلری ، انکلتره تاریخنك بزه یك غریب برصفحه‌سنی آچوب کوسترمش ، حرب عمومیده انکلترنك بوکونکی وضعیتی‌ده بردرجه دها، انکلیز لساننده ، توضیح ایله‌مشدر .

*
* *

لوردلر قماره‌سنده صلحه تمایلات ؟

« عثمانیشر لوید » دن تلخیص : آسکویتك ، بریانك عوام قماره‌سنده وفرانسه مجلس مبعوثاننده پاطیردیلی سوزلرندن صوکره، لوردلر قماره‌سنده صلح صدالری طنین انداز اولویور . انکلیز حکومتی وملتی ، غریب ووخیم سوزلر ایشیدییور . بوسوزلر اومرتبه‌ده وخیم که حادثاتی دها ایی تقدیر ایده‌بیلمك فکرینك نشوونما بولدیغی وبونمه‌نك ، انکلیز ملتی سوق واداره ایدنلرك الرینه دوشمك اوزره اولدیغی اکلاشیلیور .

لورد لوربرون طرفندن سویلنمش اولان سوزلری ، رویترك برتلغرافنامه‌سی اوزرینه وولف آژانسی نقل ایدییور . بالطبع بو سوزلر برانکلیز مودملی وجهله بیلدیرلمکده‌در. لوردك سوزلرنده، هر بویوك ملتك ، آرزوسی خلافنه محاربه‌یه مجبور ایدلدیکی ، هرکسك‌ده حق کندی طرفنده بولوندیغنه قناعت ایتدیکی کوستریلیور. انسان ضایعاتندن،ذکا وعرفانه ، اقتصادیانه عائد قیمتلرك تخریبندن بحث اولونیور . حرب الی نهایه دوام ایدرسه اختلاللر وعمومی برآنارشی حصوله کله‌جکی ذکر ایدیلیور . بوسبیله وظیفه‌نك ، عقل وحکمتك ، محاربه‌یه ختام ویره‌جك بر فرصتدن استفاده ایتمکه هر انسانی سوق ایله‌دیکی اکلاتیلیور .

بونلر انکلیز پارلمنتوسنده ایشیدلمه‌مش سوزلردر . بالطبع بوسوزلردن بویوك نتیجه‌لر چیقاریلاماز وخیالانه دالمق‌ده بزم عادتمز دکلدر . فقط شوراسنه دقت ایتمك لازم‌که بو سوزلرك قائللری برنارد شاو کبی ، برکونه صلاحیتی اولمایان ومسئولیتدن پرواسی بولونمایان آدملر دکلدرلر . بلکه ملتلرینك رئیسلری‌در . لوردلر قماره‌سنده ، ایلك دفعه اوله‌رق، آلمانیا ایله ، بلچیقایی وفرانسه‌یی تخلیه ایتمه‌سنه مساعده‌ایده‌جکی برصورتده‌برزمین ائتلاف بولونماسی لزومندن بحث‌اولونیور . حال بوکه شمدی یه‌قدر دائما آلمان قوتلرینك فرانسه‌دن وبلچیقادن طرد واخراجی موضوع بحث اولویوردی . دیمك‌که قوتلری نه‌درجه‌یه قدر ایریشه بیله‌جکنی اکلامغه باشلامشلردر . لوردلر قماره‌سنده انکلترنك آلمانیایه ویره‌جکی تضمینات حربیه‌دن‌ده بحث ایدیلیور . واقعا ، لورد قورتنه‌ی ، درحال بو شرطی قبول ایده‌جك برانکلیز بولونمایه‌جغنی علاوه ایتدی . فقط بویله دینلسون ، ر بأس یوق . مسئله اورته‌یه آتیلدی . زمان کچدکجه بونکله استیناس حاصل اوله بیلیر ، بر قاچ آی اول انکلیز پارلمنتوسنده بویله برشیٔ سویلنسه درحال مدهش آثار انفعال وحدت ظاهر اوله بیلیردی .

مع‌مافیه کوزیمزك‌اوکنده بولونان مذاکراتك بر خلاصه‌سی‌در ؛ برایکی هفته صوکره بونك تمامیله ضبطی‌ده کوروله‌بیلیر ، اوزمان دهاایی برفکر حاصل ایتمك ممکن اولور . بوکون لوردلر قماره‌سی، تولمه‌مش اولدیغنی کوستردی . بلکه انکلتره کونك برنده ، لویدجورج وامثالنك دوپروب بیقمق ایسته‌دکلری لوردلر قماره‌سنك بقابولمش‌اولدیغندن دولایی کندی کندیسنی تبریك ایدر. لوردلرك فکرلری انکلیز ملتنده اساس بولماسنه اظهار حیرت ایدلز . ائتلافچیلرك اکثریت‌جیلری بیله، بواحوال قارشیسنده،غربده‌وشرقده المانلرك غالب بولوندقلرینی اعترافه مجبور قالیرلر .

*
* *

لوردلر قماره‌سنده ، مهم سوزلر

لوندره‌دن : لوردلر قماره‌سنده ، سانسور حقنده‌کی مناقشات اثناسنده لورد (لوربورن) محاربه‌نك سوق و اداره‌سنی ، بالخاصه آنوه‌رس ، چناق قلعه تشبثلرینی ، مهمات فقدانی تنقید ایده‌رك دیمشدرکه: « بوتون بواحوال بزده بویوك برعدم‌اقتدار بولوندیغنی کوسترمکده‌در . »

لورد (لوربورن) سوزنده دوام ایده‌رك بالقانلره هیئت سفریه اعزامنده‌کی مشکلات‌دن بحث ایتمش ودیمشدرکه:« تاریخده مثلی اولمایان بر وضعیت قارشیسنده بولونمقده‌یز . هربویوك ملت ،

محاربه‌یه مجبور ایدلمش اولدیغنی ظننده‌در. وهرکس‌ده حقك کندی طرفنده اولدیغنه‌ذاهب بولونیور؛ غلبه ایتمك ایچون دوام واصرار کوسترلمه‌سی لازم کلدیکنی تخمین ایدییور. مقتول وعلیل اوله‌رق ضایع اولان انسانلرك عددی ١٥ میلیون راده‌سنه بالغ اولمشدر . دیونات حربیه‌نك مقداری بیکلرجه میلیونی بولمشدر. اکر محاربه بویله الی نهایه‌دوام ایدرسه بواحوال بوتون‌مدنیتی ده کیشدیره‌جك وبونك عواقبندن اوله‌رق اختلاللر ظهوره کله‌جك ، عمومی برآنارشی حکم سوره‌جکدر، اکر انسانلر، تخریب‌واهاحاربه‌سی شکلنی آله‌رق انسانیت ایچون مدهش برفلاکت اولان بومحاربه‌یی منع ایتمك ایچون شرفلی برفرصت دوشوب‌ده بوتون استفاده ایتمزلرسه مخلوقات عجیبه‌دن اولمش اولورلر . »

لورد میلنر، سانسوری وباخصوص آلمان تبلیغلرینك تحریفی وبالقانلر سیاستنی تنقید ایده‌رك شویله سویله‌مشدر : « یونانستان بحرانی ، بزی تمامیله شاشیرتدی ، جنرال ژوفر بورایه کله‌رك بزه برقرار ویردیرنجه‌یه قدر بوحالده قالدق . »

بوندن صوکره لورد میلنر ، ایلولده ادوارد غره‌ی طرفندن ایراد ایدلمش اولان نطق مناقشه ایده‌رك بونطقك صربستانه قارشی بلا احتیاط برمعاونت تعهد ایدلدیکی‌بولنده تفسیر ایدلمش اولدیغنی درمیانله شونی علاوه ایله‌مشدر : « موسیو آسکویتك بیاناتی سیر ادوارد غره‌یك سوزلرندن دها مبهم ایدی . برقاچ هفته‌یه قدر صربستان استقلالی ماضی‌یه عائد اولونجه موسیو آسکویت سوزلرینك صورت تفسیرینی قید واندیشه ایتمیه‌جکدر . »

لورد (قورتنه‌ی) شو یولده ادارهٔ کلام ایتمشدر : « غرب جهه‌سنده‌کی وضعیت او صورتده‌درکه بو خصوصده نه غالب ونه‌ده مغلوب اولدیغمز سویلنه‌بیلیر . چناق قلعه‌ده‌کی وضعیته کلنجه ، مجنونانه و سرسریانه برحرکتك حالنی کوسترمکده‌در. وضعیت بحریه‌مزده بوندن باشقه بر صورتده دکلدر . دکزلره حاکم بولونیورز . فقط آلمان دونانمانی محاربه‌یه کیریشمکه مجبور ایده‌میورز. برجوق بطنلرك اثری اولان مدنیت هان هان تخریب ایدلمشدر. محاربه درجهٔ حرث وعرفانی آچلتیور؛ بویوك تدنیات اجتماعیه‌یه سبب اوور . بونك چیقار بر یولی یوقمی دییه دوشونیلیرسه‌شایان حیرت کورلمه‌ملیدر. آلمانیاده‌ده بونی سویله‌یورلر وبزده‌اولدیغی کبی رقاعت عمیقانه‌ایله‌بوکا اینانیورلر. بوحالده‌استنتاج اولونه‌بیلیرکه بوچیقماز سوقاقدن چیقه بیلمه‌نك بر یولی واردر . فقط بویله‌برصورت تسویه‌نك اساسی آلمانیاطرفندن شمالی‌فرانسه‌نك وبلچیقانك تخلیه‌سی اولمالیدر . اکر بویله اولمازسه محاربه‌یه دوام ایتمکه مجبورز . آلمانیاده انکلترنك تضمینات حربیه‌تأدیه ایتمه‌سی لازم کله‌جکنی‌ده سویله‌یورلر . انکلتره‌یه تضمینات حربیه تحمیل ایدلمه‌سنه موافقت کوستره‌جك برانکلیز یوقدر .

دکزلرك سربستیسی مسئله‌سنه کلنجه بوده مذاکرات صلحیه‌یه زمین تشیل ایده‌جك برمسئله اوله‌بیلیر . »

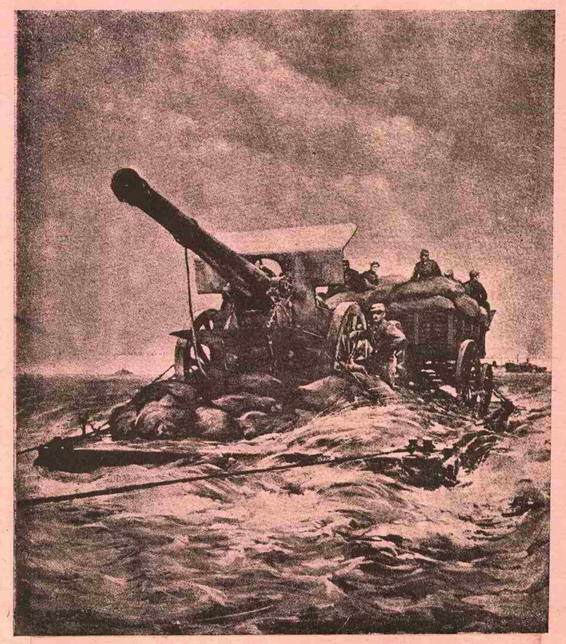

فرانسزلرك برآغیر طوپی
L'artillerie lourde française.

یونان مجلس مبعوثاننك فسخی

« عثمانیشرلوید » دن : یونان مجلس مبعوثانی‌فسخ ایدلدی . بوخبر شایان حیرت دکلدر . هرکس ، یکی قابینه‌نك بومجلس مبعوثان ایله ، اخیراً برقاچ رأی قازانمش اولماسنه رغماً ، اوزلاشامایه‌جغنی بیلیور ایدی . ونیزه‌لوس پارتیسندن برطاقم مبعوثلرك حکومت پارتیسنه التحاق ایتمه‌لری ائتلاف حاصل ایده‌میه‌جك‌دی . حکومت بویله‌جه برقاچ رأی قازانمش اولمقله برابر ونیزه‌لوسك تحریکاتنه قارشی تمامیله امین اولمادی . قابینه حقوقی استعمال ایده‌رك مجلس مبعوثانك فسخی جهتنه کیتدی . برطاقم اختلافات ومناقشاتدن اجتناب ایتمك ایچون مشروطی اولمق اوزره ، یکانه مراجعت ایدیله‌جك تدبیر بو ایدی . هرشیٔدن اول بی طرفلق سیاستنه قارشی مقید اولمایان ، خصمکار بروضعیت آلان برآدمك موقع اقتداره کلمك تهلکه‌سنی برطرف ایلمك لازم کلیوردی. یونانستان حکومتی مجلس‌مبعوثانی طاغیتمقله برابر انتخابات جدیده‌نك ١٩ کانون اوله‌ده اجراسنی اعلان ایده‌رك بوصورتله یونان قانون اساسیسنك احکامنه تمامیله رعایت ایتمش بولوندی .

ونیزه‌لوس طرفدارلرینك انتخابات ایچون پك بویوك فعالیت کوستره‌جکندن وائتلافچیلرطرفنده‌ده مظهر معاونت اوله‌جغندن امین اولمق دوغرودر . صوفیه‌ده وبکرشده اولدیغی کبی ائتلاف

عسكرلريمز حال استراحتده
Nos soldats au repos.

مربعك ميليونلرى يونانستاندەده موقع تداوله چيقاريله‌جق ويونانستان حكومتى ، كتلهٔ عموميه‌يى فساد اخلاقدن وقايه ايچون خيلى مشكلاته هدف اوله‌جقدر .

ديكر جهتدن ائتلاف مربعك، بواويونده موفق اوله‌بيلمك احتمال آزدر. چونكه يونانيلر، نه‌درجه‌ده حسيات‌پرور اولورلرسه اولسونلر ، بوزمان حكومتك پولتيقه‌سنه قارشى قويه‌جق بر صره اولماديغنى درك وتيقن ايده‌جك ددجه‌ده ذكايه و نفوذ نظره صاحبدرلر .

يونان ملتنك ، انتخابات جديده ايچون ، انتخاب صندوقلرى باشنده اثبات وجود ايده‌جكلرى كونه‌قدر واردار سواحلندن دها برچوق صولر جريان ايده‌جكدر. بوصولر بلغارلر طرفندن پوسكورتولمكده اولان انكليزلرك وفرانسزلرك قانلريله بويانمغه باشلامشدر . هيچ شبهه‌يوقكه صربستانك باشليجه اردوسى ، دها رمدت، اوروپاى مركزى‌دولتلريله بلغارستان ايچون مابه‌الاشتغال اولامايه‌جقدر . بونلرك بوتون قوتلرى قريباً ائتلافچيلر اوزرينه وماكدونياده قالمش اولان جزؤى صرب قوتلرى اوزرينه توجيه ايده‌جكدر .

آتنه‌دن پيره طريقيله آلنان خبرلره كوره يونانستان‌حكومتنك اليوم الك بوبوك‌انديشه‌سى، ائتلاف قوتلرى مغلوباً سلانيكه دوغرو پوسكورتولديكى حالده نه ياپيله‌جغنى تعيين ايتمك‌در . بوساعتده ، هردرلو تجاوزاته قارشى يونانستانك حقوقى مدافعه ايتمك لازم كله‌جكدر . بوحالده بوحقوقى مدافعه‌يه قادر انسانلر لازم‌در . ونيزه‌لوس ايسه قطعياً بو آدم دكل‌در .

عسكرلريمز سپرلرده
Une tranchée turque des avant-postes.

لهستان مطبوعاتى ، آلمان اداره‌سى حقنده تقديرات

(وارشووا) مطبوعاتى ، له دارالفنونى ايله‌مكاتب عاليه‌سنك كشادى حقنده‌كى اعلانى بوبوك برمنونيتله تنقيد ايتمكده‌درلر. بوتون غزته‌لر ومجموعه‌لر بوخصوصده اوزون مقاله‌لر نشر ايده‌رك بوحادثه‌يى سلاملامقده وبومناسبتله روس اداره‌سى التنده نه‌درجه‌ده تضييقات اجرا ايدلديكنى ذكر وياد ايتمكده‌درلر .

(زيه‌نيك پولسكى) شويله يازييور : روسيه‌حكومتى هيچ برزمان لهستانك آرزوسنى اسعاف ايتمك ولهستان علوم وفنونك سربستانه انكشافنه مساعده كوسترمك ايسته‌مدى. بوامكان ، آنجق آلمان اردولرى روسلرى لهستاندن طرد ايتدكدن صوكره حاصل اولدى .

(تيغودنيق ايللوستروان) شويله سويله‌يور : مهم حادثات تاريخيه‌نك عرفه‌سنده‌يز. اوزون سنه‌لردن برى ايلك دفعه اوله‌رق له لسانى يكى‌دن دارالفنونك . پوليتقنيك مكتبنك قونفرانس صالوننده انعكاسلر حصوله كتيره‌جكدر . ساحهٔ فعاليتندن طرد ايدلمش اولان لهستان علوم وفنونى ، استقبالك كنجلرى ايچون تكرار صرف مساعى ايده‌بيلمك امكانى استحصال ايله‌مشدر . اطرافمزده هنوز اورمانلر ياناركن ، طوپلر كورلركن ، مكاتب عاليه‌مزك سعادتنه ، پارلاق براستقبال اميديله ، تمنياتده بولونمامزه مساعده كوسترلمش اولماسندن دولايى بختيارز .

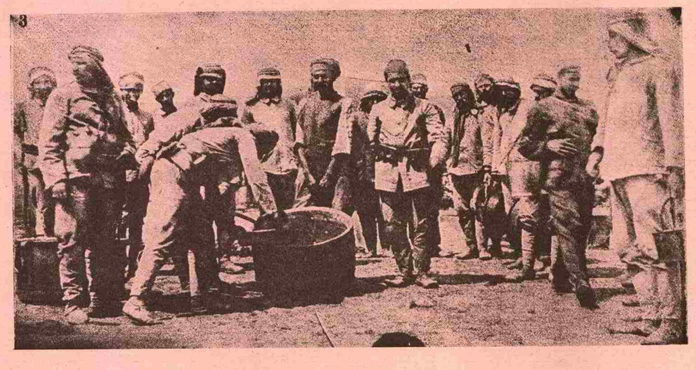

اردوكاهده مطبخ ، چوربا توزيعاتى
La cuisine militaire, la soupe à nos braves.

(نارودوى) شويوله ادارهٔ كلام ايدييور : لهستان علوم وفنونى ايچون كوزل براستقبال ظاهر اولويور . اجدادمزك له‌لسانى، كه بزم ايچون بادئ شرفدر وشيمدى‌يه قدر روس حكومتنك مظالمنه دوچار اولمشدر ، يكى‌دن دارالفنون صالونلرنده عكس انداز اوله‌جقدر .

(نووا غازه‌تا) ، آلمان مأمورلرينه، مشكلات حربيه ايله برابر لهستان‌دارالفنونى ترتيب وتنظيم ايتدكلرندن واطوار دوستانه كوسترديكلرندن دولايى بيان شكران ايتمكده‌در .

(غونيوق پورانى) غزته‌سى‌ده شو سطرلرى يازييور : آرتق بوكون موسقوف مظالمندن قورتولدق. آلمانيانك ، آوسترياوماجارستانك مظفر اردولرى بزى موسقوف بويوندروغندن تخليص ايتدى . وارشوا دارالفنونك وپوليتقنيك مكتبنك كشادى ، آلمانلرك وعدلرينى طوتدقلرينى كوستريور .

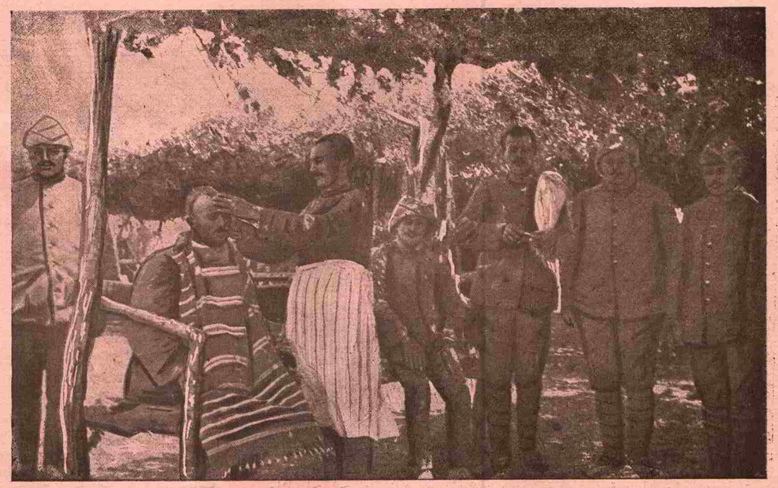

اردوكاهده تنظيفات صحيه ، پروكار
L'hygiène militaire : le coiffeur parmis les soldats.

بربلغ رعسكرك فرانسزلره مكتوبى

بلغارتلغراف آژانسندن :

(ثه‌قودو بولغارى) بر بلغار عسكرى طرفندن يازلمش وسلانيكه‌چيقاريلان فرانسزلره كوندرلمش اولان برمكتوبى بروجه‌آتى نشر ايتمكده‌در :

« ماضيده‌وحالده‌بلغاروصرب محاربه‌سنك اسباب حقيقيه‌سى

غرب جبهۀ حربنده ، برآلمان ایلری سپرنده بورونلق وآغزلقلی افراد

نه‌اولدیغی شبهه‌سز بیلمه‌یوردکل‌سکز. سز بالقانلرده کوچوك‌ملتلری اصلادوشونمه‌دیکز. والده‌سنك قوجاغندن اولادیی زورله، تیتره‌مه‌دن هاذکی ال آله‌بیلیر؟ بالخاصه بووالده اوزون‌مدت افتراقدن صوکره چوجوغنی کوکسی‌اوزرنده صیقارکن ناصل بوچوجق‌جبراً آناسندن آیریلیر؟ والده‌نك نظرلرنده‌کی مقدس آتشی اشعال‌ایدن وجداندر، حقدر، چوجوغنی، تولمه‌دن اول براقامق عزمیدر .

ای فرانسزلر ، ایشته سزلر بووالده‌یی اغفاله قالقیشان آدملرسکز . بلغارستان ، بولونجه‌یه قدر ؛ چوجوغنی مدافعه‌یه قرار ویرمش اولان بروالده‌در . بوندن باشقه ما کدونیاده وضعیت سزده مساعد دکلدر . سز اوراده معناً ومادةً ضعیف‌سکز . حال بوکه بز ، قوتمزی ، چوجوغنی زورله آلمق ، غایۀ حیاتی قیرمق ایسته‌دیکمکز بروالده‌نك حسیات عمیقه‌سندن آیلورز .

بلغارستان ایچون بو چوجوق ، صربستان ادارۀ ظالمانه‌سنه براقدیغمکز ما کدونیادر . او صربستان که اداره‌سی متفقلری طرفندن تعییب و تقبیح ایدیلیور . او صربستان که دها دون ، فرانسه ، انکلتره ، روسیه وایتالیا رسماً ما کدونیاده‌کی اداره‌سنه اعتراض ایدییورلر و کندی ساحۀ ملیه‌سنده بولونان بو یره بلغارستانك حق تصرفی بولندیغنی تصدیق ایله‌یورلردی .

فرانسز عسکرلری! برعائله‌نك مسکنی ناصل مدافعه‌ایده‌جکنی بیلیرسکز؛ بویله ایکن ینه بزم ایچون مقدس اولان بریرده اسارتی ادامه ایچون کلیورسکز .

بزسزه قارشی شدید بولونه‌جغز. سزده آجینه‌جق برحاله‌سکز. فرانسه‌دن و آمال ملیه‌سندن اوراق اوله‌رق اضطراباته وئولومه محکوم‌سکز . شرفسز وفائده‌سز صورتده بوله‌جك‌سکز . حال بوکه آلمانیا وطنکزی دمیر پنجه‌سی ایچنده طوتیور .

« سزك ایچون بریول وار. فرانسه‌نك یولی. کیدیکز وطنکزده بولیکز . اکر قالیرسه‌کز دوشونیکز که بلغارستانك نه اخراجات صناعیه‌سی ونه‌ده مستملکاتی واردر. بلغارستان ایچون طوپراق هرشیئ در وهرقاریشنی صوك درجه شدت وحرارتله مدافعه ایده‌جکلردر .

طوپراغمزی مدافعه ایده‌جکز وسزی ، اوزرنده طوغدیغمز بوطوپراغی مدافعه‌ایچون مغلوب ایده‌جکز وبرسکون حاکمانه ایله حیاتلریکزی هدر ایده‌جکز.»

انکلیزلرك هندلی عسکرلره معاملۀ خائنانه‌سی

(آزانس وولف) دن ، رسمی : ٣٩ نجی پیاده آلاینك ایکنجی احتیاط طابورندن ملازم ثانی (شوپهاوس) مفرزه‌سی قوماندانانه شو راپوری ویرمشدر :

یاور حرب وکیلی اوله‌رق اوپلاون موقعی قوماندانلغنده بولونورکن تشرین ثانی‌نك ٨ و ٩ نجی کونلرنده ، لوس قربنده واقع اولان محاربانده آلمان عسکرلرینك اللرینه دوشمش اولان فرانسز وانکلیز اسیرلریله فرصت بوله‌رق قونوشدم .

انکلیزجه‌یه ایجه واقف بولندیغمدن، کیچنر اردوسنه منسوب اولوب اسرا مباننده بولونان انکلیز ضابطلریله اخیراً فلاندرده وفرانسه‌نك شمالنده وقوع بولان محاربات حقنده کوروشدم . بوصره‌ده ، لوندره آلاینه منسوب برملازم افادات آتیه‌ده‌بولوندی. بوافادات انکلیز اردولرنده هندلی عسکرلره نه‌نظرله باقیلدیغنی وناصل قوللانیلدیغنی کوسترمکده اولماسیله شایان دقتدر :

لوس قربنده‌کی محاربه‌لرده، انکلیزلر آلمان موضعلرینك شدتلی طوپ آتشلریله وزهرلی غازلرله صارصیلمش اولدیغنی فرض ایده‌رك ابتدا هندلی عسکرلری هجومه سوق ایتدیلر. آلمانلر بونلری شدتلی برآتشله قارشیلایه‌رق ضایعات عظیمه‌یه اوغراتدیلر. انکلیزلر، انکلیز عسکرلرینی هجومه سوق ایتمه‌دن اول ، هنوز میدان حربده کلیتلی مقداردہ مجروح وبرطاقمی‌ده غیرمجروح اوله‌رق بولونمقده‌اولان هندلی عسکرلرك حیاتی اصلا نظردقته آلمایه‌رق زهرلی غازلرنشر ایتدیلر. بوبیچاره هندلیلرك کافه‌سی آجی برصورتده محووتلف‌اولدی کیتدی.

انکلیزلرك کندی عسکرلرینه قارشی بویله مرحمتسزجه داورانمقدن هیچ بر تأثر دویوب دویمادقلرینی صوردم . انکلیز ملازم مستهزیانه بز صورتده «بونلر هندلیلر ! » دیدی .

هلال احمر جمعیتی خانملر مرکز عمومیسنده فعالیت : قهرمانلرمزه بورونلق و آغزلق احضار و اعمال ایدن خانم افندیلر

هندستانده ، انکلیز مظالمنك برقربانی

برمدت‌اول ، آلمان غزته‌لری وبی‌طرف غزته‌لر طرفندن ، هندستان فرقۀ ملیه‌سنك، انکلیز مظالمندن تخلیص کریبان ایله استحصال حریت واستقلال ایدله‌سی وهرنوع واسطه ایله اعلان حرب اولونماسی حقنده‌کی بربیاننامه‌سندن بحث اولونمش ایدی .

هندستان اهالیسنك عصرلردن بری دوچار ایدلدیکی فقروفاقه ایله ، تعریفی ناقابل سفالت اجتماعیه‌دن متولد اولان بوبیاننامه‌نك درجۀ تأثیری وسوائقی انکلیزلرك هندستانده ذکا وعرفانه قارشی ارتکاب ایتدکلری جنایت معلوم اولورسه دها ایی تقدیر اولونور .

« هندستان تاریخی » نك مؤلفی اولان پروفسور (بهائی پرماناند) هندستانده انکلیز حکومتی طرفندن ، تموز آیی ایچنده ، شو صوك حرکاتك مشوقی اولمق اوزره اتهام ایدیله‌رك اعدام‌اولونمشدر.

هندستانده علم وعرفان‌ایله ممتاز اولوب هندلیلرك سفالتی مسئله‌سیله علمی بوصورتده مشغول اولان و حیاتنی وطنداشلرینه معاونت ایچون‌حصر وفدا ایتمش بولونان‌و انکلیزلرك نظرنده صوك درجه منفور کورونن (بهائی پرماناند) کبی برذاتك عاقبتی درین تأملاته دکر .

بهائی پرماناند هندستانك‌مشهور برعائله‌سنه منسوب اولوب پك‌جوق سیاحت ایتمشدر. ٢١ یاشنده ایکن پنجاب [لاهورده] دارالفنوننده تاریخ وعلم اقتصادده تحصیل وتدقیق اوزرینه صنایع بدیعه‌ده استاد پایه‌سنی احراز ایله‌مش ایدی . بالاخره، لاهورده هندلی قوللانرنده، فقری افتخار بیلدیکی ایچون، فخری اوله‌رق ، معاش آلمقسزین تاریخ معلملکنده بولونمش ایدی . بونظریات ساحه‌سی کندیسنه دار کلدی . ١٩٠٤ ده آفریقای شرقی وآفریقای جنوبی‌یه کیده‌رك بوراده هندلی مهاجرلرك سعادت واستراحتنه چالیشدی . (ناتال) ده هند مدنیتنه دائر ویردیکی قونفرانسلرله اکتساب شهرت ایده‌رك شهرتی کیتدکجه ، بوکسك طبقه‌لرده‌بولونان اوروپالیلر میاننده‌بیله، آرتمشدر. ١٩٠٦ سنه‌سنده بهائی پرماناند لوندره دارالفنوننده وکتبخانه‌لرنده مسائل سیاسیه واقتصادیه‌نك تدقیقات وتتبعاتیله اشتغال ایله‌مشدر . بوتتبعاتی اوزرینه اون سکزنجی عصرده هندستانده انکلیز پولتیقه‌سنه دائر مهم براثر نشر ایتمشدر . ١٩٠٨ سنه‌سنده ، بهائی پرماناند لوندره‌ده بولوندیغی مدتده انکلیز ادبیاتی اوکرنه‌رك بوصورتله فکرونظرینی دها زیاده‌تأییدایتمش اولدیغندن لاهورده دها سربست درسلر ویرمکه باشلادی. ١٩١٠ ده انکلیزلر طرفندن تحت‌توقیفه آلنمش ایسه‌ده همشهریلری کندیسنی « مقدس » عد ایتدکلرندن سبیلی تخلیه ایدلمشدر . بوندن صوکره آمریقایه کیده‌رك انکلیز (کویان) نده هندلی مهاجرلر ایچون مکتبلر تأسیس ایتدی . ممالك متفقۀ آمریقاده قونفرانسلر ویردی .

محاربۀ عمومیه‌نك ظهورندن برسنه اول بهائی پرماناند وطننه عودت ایده‌رك « هندستان تاریخی » اثرینی اکمال ایتمشدر . بواثرده بالخاصه وطن پرور برهندلی نقطۀ نظرندن ١٨٥٧ هندستان اختلالنی صورت مخصوصه‌ده ایضاح ایله‌مشدر . [هندلی ملیت پروورلر بوحادثه‌یه « ایلك استقلال محاربه‌سی » دیرلر .] بوزماندن بری بهائی پرماناندك اسمی انکلیزلرك ضابطۀ خفیه‌سی دفترینه کچدی . لاهور حرکات ملیه‌سی دعواسی وسیله‌سیله بوذاتك اقامتکاهنده تحریات اجرا اولوندی .

(بهائی پرماناند) ی مدافعه ایدن آووقات وطنداشنی انکلیز مظالمندن قورتارمق ایچون نه‌ممکنسه یاپدی. بهائی پرماناندك ١٩٠٩ سنه‌سندن ١٩١٣ سنه‌سنه قدر کناه ، حتی خطا ایشله‌مه‌دن وقت کچیرمش بولوندیغنی ولاهور حرکاتندن دولایی بونی مسؤل طوتمق نامجا اولدیغنی اثباته چالیشمشدر . مع مافیه ، مدعیٔ عمومی دیکرلرینه عبرت کوسترمك لازم کلدیکنده اصرار کوسترمشدر . انکلیزلر نظرنده ایسه بهائی پرماناند ذکی وعالم برآدم اولمق حیثیتیله ایکی قاتلی تهلکه‌لی کورونیوردی . « هندستان تاریخی » اثری پك ماهرانه یازلمش اولدیغی حالده هندستانده بر قیام عمومی احضاری مقصدینی تعقیب ایدییوردی ، بهائی پرماناند، اوزون مدت‌دن بری بالذات انکلیزلرك دها زیاده شدتله سویله‌دیکی سوزلری تکرار ایتمش اولدیغی ایچون جلادك النه‌تسلیم اولوندی.

بهائی پرماناندك عاقبتی ، هندستانده یکانه بروقعه دکلدر . دهلی‌ده برمدتجك اول ، ایکی مسلمان غزته‌جی اعدامه محکوم ایدلمشدر . بونلردن برینك قباحتی هلال احمر متفعتنه اعانه طوپلامق ، دیکرینك قباحتی سیاسی برمقاله یازمش اولمق ایدی .

بوکبی مظالمدن صوکره ، انکلیزلرك اغزنده بی‌طرف ملتلرك حریتی‌مدافعه کبی ریاکارانه سوزلرك معناسی نه‌اولدیغی اکلاشیلیر . هانری هیندمان هندستانده انکلیز مظالمی حقنده مشاهدات وتدقیقاتنده بولونه‌رق عودتنده بونلری انفعال و هجابی کوسترن کلمه‌لرله تعییب وتقبیح ایتمشدر . بوده پروفسور بهائی پرماناندك واردیغی نتیجه‌لره واصل اولمشدر . برانکلیزك لسانندن صادر اولان سوزلر ، انکلیز اداره‌سنده‌کی مملکتلرده‌کی حریتك نه اولدیغنی اظهار ایدییور . بوذات نشر ایتدیکی اثرنده انکلتره زنکینلرینك استفاده‌سی ایچون هرسنه هندستان‌دن اوتوز میلیون انکلیز لیراسی چکرك هندستانی ثروتندن محروم براقق نه‌درجه‌ده چرکین اولدیغنی کوستردیکی کبی انکلیز ارباب فکر وقلمندن (بلونت) ده انکلتره‌نك هندستان اداره‌سنی شایان نفرین کوردکدن باشقه ارتجاعکارانه ـ یعنی ظالمانه ـ اولدیغنی وترقی پرورانه هردرلو اصلاحات فکرندن بواداره‌نك معرا بولوندیغنی نشریاتنده ایضاح ایله‌مشدر .

(غوریچ) ك بومباردمانی، ایتالیانلرك وحشتی، مقابله بالمثل

آوستریا ومجارستان حرب مطبوعات قرارکاهندن : بوتون دنیاده ، اون سکز آیدن بری مدهش وشدتلی برمحاربه دوام ایتمکده میلیونلرجه عائله‌لرك سعادتی تخریب ایله‌مکده ، معمور کویلری ، قصبه‌لری ، شهرلری خرابه‌لره چویرمکده وتهدیدکار دشمنه‌ك بویوك ضررلری ایقاع ایتمك قانونلرینی حکمران ایله‌مکده‌در. بوجهان محاربه‌سنده بوتون دولتلر وملتلر ، بوتون مالك اولدقلری قوتلرله مجادله‌یه کیریشمش اولوب ، مقصدلری‌ده یالکز برار دونك محوی دکل ، بوتون برحکومتك امحاسیدر. بومحاربه‌تکرار کوستردی که محاربانك دهشتندن ، صلح قونفرانسلریله وحکم هیئتلریله ، انسانیت امیده دشورولمش اولدیغی حالده ، هیچ برشیٔ اکسیلمه‌مشدر . اون سکز آیلق خونین تجربه‌لر بوتون جهانه ، محاربه‌نك قفسده برارسلان اولمایوب پنجه‌لرینه نه‌تصادف ایدرسه قیروب په‌زه‌ن مدهش برجانور اولدیغنی کوسترمك ایچون کفایت ایتملی ایدی . ایتالیانلر بونی درحال اکلادیلر . بزه اعلان حرب ایتدکلری زمانکی پروژه‌لری ، که محافظه‌سز ظن ایتدکلری برخانه‌یه تهلکه‌سزجه داخل اولمق ایدی ، صویه دوشدی . هیچ برلزوم عسکریسی اولمادن (غوریچ) ده کلیسالری ، مناسترلری ، حتی خسته‌خانه‌لری بومباردمان ایتدیلر. تخریبکارلق احتراصاتنه قاپیله‌رق، ایکی محارب طرفك مجروحلرینی تداوی‌یه مخصوص برمحل اولدیغنی دوشونمیه‌رك اوزرنده صلیب احمر بایراغی تموج ایتمکده اولان بربنایی‌ده طوپجیلره هدف ایتمك‌دن چکینمه‌دیلر . ایتالیان طیاره‌جیلری‌ده آچیق برشهره ، هیچ برشیٔ قید ایتمیه‌رك، چوجوقلری وقادینلری اتلاف ایده‌جکلرینی، شاتولرده ومبانی خصوصیه‌ده‌کی آثار نفیسه‌یی تخریب ایلیه‌جکلرینی خاطره کتیرمیه‌رك ، بومبالر آتمشلردر .

وندیك موقع عسکریسنه آتیلان متعدد بومبالردن یالکز بری‌نك هدفندن برآزانحراف ایده‌رك جزؤی بررخنه‌یه سبب اولدیغی زمان ایتالیا غزته‌لری « باربارلر » علیهنده باغیرمغه باشلامشلردی . اویله غریب برحال که، ایتالیا بزه اعلان حرب ایتمش اولدیغی جهتله ، مردرلو خسار ایقاعنده کندینی حقلی کورورکن ، اونك نظرنده ، عینی صورتده حرکت ایتمکده بزحقلی دکلز. بزمحاربه‌یی متقابل برمجادله عد ایتدیکمز ، وبوتون متمدن ملتلرك محاربلری نظرنده‌و هر عرفه منسوب آدملر عندنده بویله عد اولوندیغی حالده ، ایتالیانلر بوندن دولایی تهورلره دوشمکده‌درلر . ایتالیان غزته‌لرینك قورو کوروانتولرینه قولاق ویرمك عقل بشرك قبول ایده‌جکی برشی دکلدر .

ایتالیانلر بویله یایغره‌لریله بزم حالت روحیه‌مزاوزرینه اجرای تأثیر ایتمك وبزه آثار نفیسه‌یه ضرر ویرمه‌مك قیدینی الفا ایدوب بویله‌جه عسکری مهمات ده‌پولرینی ضرردن وقایه ایله‌مك وبزم حسیاتمزدن استفاده‌ده بولونمق ایسته‌مشلردر . بوخصوصده‌ده ایتالیانلر آلدانیورلر. چونکه دشمنلریمز بزه بویوك ضررلر ویره‌بیلمك ایچون هیچ بر واسطه‌دن چکینمه دکلرندن بزی‌ده حساسیت‌دن اوزاقلاشدیرمشلردر . دشمنلر بزه ، کوزه مقابل کوز ، دیشه مقابل دیش دستورینی خاطرلاتمشلردر .

عینی دشمن ، برمتفق ایکن ، منفعتنه موافق کوردیکی ساعتده ریاکار ماسکه‌سنی یوزندن آته‌رق آلچاقجه‌سنه بزه آرقه‌مزدن هجوم ایتمش ، بزم طرفمزدن بونك حقنده‌هردرلو قید واندیشه زائل اولمشدر . آثار نفیسه‌یی احتوا ایدن مملکتی محاربه‌یه برسورو کلمه‌مه‌دك . بوحالده محاربه یوزندن بومملکتده حصوله کله‌جك نتایجك مسؤلی‌ده بزدکلز. آثار صناعیه‌نك ضیاعی یه زندن عالم مدنیتك تأثراتی بزده‌الیم برصورتده حس ایده‌جکز؛ فقط بوتأثریمز، الحاق دشمنك اجدادندن قالان میراثلری حادثات حربیه ایله خسارزده اولورسه برضرر مادی‌یه دوچار اولمش اوله‌جغنی دوشونه‌رك تخفیف ایدیله‌جکدر . دشمن ایچون بومیراثلر، صنایع بدیعه‌یه قارشی شوقی اعتباریله دکل، بلکه بول بول بخشش آلمغه وواردات تأمین ایله‌مکه مدار اولدیغی ایچون قیمتداردر . ایتالیان مطبوعاتنك یایغره‌لری‌ده ایتالیانلرك اجنبیلردن پاره چکمك ایچون قولاندقلری واسطه‌لرك ضیاعی کندیلرنجه نه‌مرتبه‌ده بادیٔ اندیشه اولدیغنی کوسترمکده‌در .

بوندن بویله ایتالیانلرك آچیق شهرلریمزه، خسته خانه‌لریمزه تعرضلرینه عسکرلریمزك نه یولده مقابله‌ده بولونه‌جقلرینی ، شوحاله کوستریر. مدافعه‌دن محروم اولان قادینلریمز ، چوجوقلریمز ، مجروحلریمز بزم ایچون قیمتلری نه اولورسه اولسون حیاتمز اولان آثار صناعیه‌دن دهاقیمتداردر. حسیات پرورلر نه‌دیرلرسه دیسونلر، بز دشمنه کندی سلاحیله مقابله ایده‌جکز . بومبایه قارشی بومبا ایله مقابله‌ده بولونه‌جغز .

بوقدر مدهش برمحاربه‌ده ، ایتالیاده‌کی آثار صناعیه ، قیمتلریله متناسب محافظله‌ممالك دکلسه بوقباحت‌ده بزم دکلدر .

جام‌دن مصنوع برخانه‌ده اوطوران آدم خارجده کیلره طاشلر آتماز .

*
* *

(غوریچ) منطقه‌سنده شدتلی محاربه‌لر

آوستریا ومجارستان حرب مطبوعات قرارکاهندن ، (غوریچ) منطقه‌سنده‌کی شدتلی محاربه‌لره دائر بروجه آتی اشعار اولونیور :

برهفته قدر برفاصله‌دن صوکره ، ایزونزو جبهه‌سنده تکرار شدتلی محاربه‌لر باشلامشدر . ایتالیا پارلمنتوسنك قریباً کشاد ایدیله‌جکی ومتفقلری طرفندن تضییقاته اوغرادیغی ایچون ، ایتالیا

باش قوماندانی ، هرنه‌واسطه ایله اولورسه اولسون برقاچ موفقیت عسکریه استحصالنه چالیشمقده، یکی‌دن صرفنه باشلادیغی مساعی‌نك کندیسی ایچون ضایعات عظیمه‌یی بادی اولاجغنی قید ایتمه‌مکده‌در؛ فقط بیهوده تشبثلرده بولوندیغی حالده هیچ برشیٔ استحصال ایده‌مه‌مشدر ؛ ضایعات عظیمه‌یه اوغرامشدر . بو دفعه ، ایتالیان باش قوماندانی (غوریچ) منطقه‌سنده عمومی هجوملر اجرا ایتدیره‌رك برموفقیت الده ایتمك سوداسنده ایدی .

١٠ تشرین ثانیده ، صباحلین، دشمن باطاریه‌لری ، آتشلرینی دوبردو یایلاسی اوزرینه توجیه ایده‌رك احضار زمین مقصدیله شدتلی برآتش آچدی . اوکله‌یه دوغرو بوآتش صوك شدتنی بولدی .

بودفعه ایتالیان پیاده‌لری طوپجیلرینك انجق برقاچ ساعت دوام ایدن آتشیله اکتفایه مجبور طوتولمش ایدی . (پلاوا) منطقه‌سنده ایتالیانلرك بوتون غیرتلری ، یکی‌دن ، (زاغورا) اوزرینه توجیه اولوندی . بوراده دشمن مهم قوتلرله یدی دفعه هجوم اجرا ایتدکدن صوکره ، ١٠ تشرین ثانی بعدالظهر ، بوقصبه‌نك قسم جنوبیسنده کان برقسم خانه‌لری اشغاله موفق اولدی .

اقشام اوزری ظهوره کلن برفورطنه بوتون جبهه اوزرنده‌کی محاربانه فاصله ویردیردی .

ایرتسی صباح عسکرلریمز مقابل برتعرضه کچدیلر. (زاغورا)ده غائب ایدلمش اولان خانه‌لری طاقیله ایتالیانلردن استرداد ایتدکلری کبی ، دشمنك جوارده بولونان برطاقم سپرلرینی‌ده ضبط ایده‌رك بویله‌جه موضعلرینی دها محکم برحاله کتیردیلر . دشمن ، بوندن صوکره ، بری بری اوزرینه هجوملر اجرا ایدوب اولجه اشغال ایتدیکی خطی یکی‌دن تأسیسه چالیشمش ایسه‌ده بوتون غیرتلری آتشلریمزك اوکنده قیرلمش ، ارتمشدر .

دشمنك غوریچ کوپری باشنه‌وقوع بولان هجوملرینك کافه‌سی‌ده بیهوده اولمش ، عقیم براقدیرلمشدر .

(مونته سابوتینو) اوزرنده ، دشمن ایلك هجومنده ، قائلی ضایعاته اوغرادیله‌رق مانعه‌لریمز اوکنده پوسکورتولمشدر. بوندن صوکره‌کی تعرضلری ایسه آتشلریمز قارشیسنده ایلریلیه‌مه‌مشدر ، محاربه‌نك ایکنجی کوننده ، دشمن عسکرلری یالکز سپرلرندن آتش ایتمکله اکتفا ایتدیلر .

(بودغورا) منطقه‌سنده ، ال خمبره‌لریله شدتلی محاربه‌لر وقوعه کلمشدر. ایتالیانلر بالدفعات ایلریله‌مکه تشبث ایله‌مشلرسه‌ده ، متراليوز آتشلریمز هردفعه‌سنده مهاجملری اوراق پیچرکبی ، طیرپانلامش ، محوایتمشدر. دیکر جهتدن شدتل طوپجی آتشلریمز (لوجینیقو) منطقه‌سنده دشمنك احتیاطلرینی جلب ایده‌بیلمه‌سنه مانع اولمشدر .

(دوبردو) یایلاسنك قسم شمالیسنده، پیاده محاربه‌لری تکرار کسب شدت ایتمش ، صباحك ساعت اون برنده غروبه قدر دوام ایله‌مشدر .

په‌ته‌نانو قربنده ، برنجی هجومی دفع ایدلمه‌سی اوزرینه، دشمن متراليوز آتشلریمزك تأثیری آلتنده بولونان آچیق ساحه‌ده عسکرلرینی ایلریلته‌مه‌دی .

(مونته سان میخه‌له) نك شمال یماجنده، سپرلریمزدن برقسمنی اشغال ایده‌بیلمش ایسه‌ده ، دشمن بورادن درحال دفع ایدلمشدر. بوندن صوکره تکرار ایتدیکی بوتون هجوملرده پوسکورتولمشدر .

(سان مارتینو) منطقه‌سنده ایکی مجار آلایی ، دشمنك غایت شدتلی طوپ آتشلرینه وجسیم قوتلرله تشبث ایتدیکی متعدد تعرضلره مقابله ایتمشلردر . سونکو سونکویه شدتلی محاربات‌دن صوکره بوفهرمان وجسور عسکرلر ، ایتالیانلره ضایعات کلیه ویردیره‌رك ، دفع ایله‌مشلردر .

(مونته ده‌ی زه‌ی بوزی) اوزرنده دشمنك بش هجومی دفع ایدلدی .

دکزه قدر جوار منطقه‌ده ، موضعلریمز ، آره‌صره ، شدتلی صورتده بومباردمان ایدلمش ایسه‌ده بوراده‌ده ایتالیان پیاده‌لرینك سپرلرندن چیقمق یولنده‌کی هردرلو تشبثلری طوپ آتشلریمزله عقیم براقیلمشدر.

آلمانیا سفیر جدیدی

آلمانیانك درسعادت سفیر جدیدی قونت وولف مه‌ترنیخ چورغراخت درسعادته مواصلت ایتمش ، سفارت امورینی تمشیته باشلامشدر .

« عثمانیشر لوید » بومناسبتله نشر ایتدیکی مقاله‌ده ، ازان جمله ، شومطالعه‌لری درمیان ایله‌مکده‌در :

یکی سفیرك بوراده ایفا ایده‌جکی وظائف سلفلرینك وظائفندن فرقلی‌در ... محاربهٔ عمومیه‌نك تأثیرات وانکشافاتی اوزرینه ، آلمانیا ایله تورکیانك روابط ومناسباتنده‌ده بر انکشاف حاصل اولمشدر . آلمان وتورك دوستلغی اوزون سنه‌لر فون مارشالك ، فون وانکنهایمك مساعیسیله حاضرلانمشدر . بونلرك خلفی یالکز بو وظیفه‌ده دوام ایتمکله اکتفا ایتمیه‌رك بونی کماله ایردیره‌جك وتقویه ایلیه‌جك وبورابطه‌یی ، دائمی بر حیات بخش ایده‌جك برطریقه سوق ایده‌جکدر .

بو وظیفه‌یی حسن صورتده ایفا ایتمك ایچون سفیر جدید خزاین تجاربه مالکدر . اویله ثمرات تجارب که ، بو ذات عالی ، ایمپراطور طرفندن شیمدی‌یه قدر کندیسنه تودیع ایدلمش بولونان مهم مأموریتلرده اکتساب ایله‌مشدر .

شئون

بلغارستانده ائتلافچیلرك اغفالات ایچون دوكدیكی پاره‌لر

بلغارستانك نیم رسمی غزته‌سی (نارودنی پراوا) بلغارستانده اغفالات و تسویلات ایچون انكلیز دیپلوماتلرندن معروف (فیپچ موریس) واسطه‌سیله طاغیدلمش اولان پاره‌لر حقنده افشاآتنده دوام ایتمكده‌در . بو غزته‌ده ، بغدای اشتراسی بهانه‌سیله مبالغ مهمه آلمش اولان كیمسه‌لرك اسملری و آلدقلری پاره‌نك مقداری نشر اولونمقده‌در. غلارانه‌دن یوردان یونوف ١،٠٣٠،٠٠٠ فرانق، شمنی‌دن مینچو قرپووچیقوف ٥٢٠،٠٠٠ ستانیماقادن قوستوف ١٠،٠٠٠ ، تاتار پازارجغندن یورلوف ٤٢٠،٠٠٠ ، لیونه‌ل وینر سندیقه‌سی ١٠٠،٠٠٠ فرانق آلمشلردر .

(نارودنی پراوا) بو اشخاصك بغدای تجارتیله هیچ بر علاقه‌سی اولمادیغنی ، بو مبالغی آلان اشخاصدن هیچ بر كونه تأمینات ایسته‌نیلمه‌مش بولوندیغنی ، ائتلاف مأمورلرینك روس طرفداری ومتفنذبوتون پولتیقه‌جیلری زیارت ایده‌رك بونلره بغدای سپارشلری ویرمش اولدقلرینی یازیور .

(روباتینچسكی ویستینك) غزته‌سی‌ده شویله یازیور : « بو معدنی وثیقه‌لر پولتیقه‌جی رؤسا ایله غزته محررلرینك خیلی زمان‌دن‌بری معلوملریدر . ایكی آی اول ، محیطمزده میلیونلر اوینادی . ائتلافچیلرك مأمورلری، حكومتلری طرفندن امرلرینه تابع طوتولان پاره‌لردن آوچ آوچ آله‌رق بلغارستانده كندیلرینه طرفدار بولمق ایچون طاغیتدیلر. صوفیه‌ده مشهور بر بانقه‌واسطه‌سیله میلیونلر روس طرفداری پولتیقه‌جیلرك اللرینه دور اولوندی . بو فساد اخلاق مسئله‌سی حقنده‌كی افشاات پك بویوك براهمیتی حائزدر . »

هندستانده اختلال

[وولف بورو] نك نویورق مخابری تلسز تلغرافله آتیده‌كی خبری كوندرمشدر :

(آسوسیه‌تد پره‌س) ك واشینغتون‌دن آلدیغی معلوماته كوره، انكلیز سانسورینك هندستان ومصر حادثاتنه دائر چكمكده اولدیغی پرده‌یی بیرته‌رق مهم بر خبر كلمشدر . انكلتره‌یه صادق اولان حیدر آباد ناظمنی اهالی خلع ایتمشلردر . بو حادثه ، حد ذاتنده ، هندستانده‌كی اختلال واغتشاشك صوك درجه‌یه وارمش اولدیغنی كوسترمكه كافی‌در . لورد كیچنرك ترویه ونچون كیتدیكی بوندن استدلال اولونه‌بیلیر. شیمدی‌یه‌قدر انكلیز سانسورینك مراقبه‌سندن قورتولوب كله‌بیلمش اولان خبرلره نظراً لوندره‌نك ایی معلومات آلان محافلنجه لورد كیچنرك بالقانلره عزیمت ایتدیكی سویلنمكده ایسه‌ده كیچنرك هدف سیاحتی هندستان اولدیغی معلوم‌در .

انكلتره حربیه‌نظارتنی برقومیسیون اداره ایده‌جك

لوندره‌دن : آسكویت ، عوام قاره‌سنده ، قابینه اركانندن بر قومیسیون تشكیل اولونه‌رق لورد كیچنرك غیبوتی اثناسنده امور حربیه بوقومیسیون معرفتیله اداره اولونه‌جغنی سویله‌مشدر. قومیسیون بش اعضادن مركبدر وشونلردر : آسكویت، بالفور ، لوید جورج ، بونارلاو ، ماق كننا . بونلره عسكری و بحری وسیاسی مشاورلر یاردیم ایده‌جكلردر .

ادوارد غره‌ی سوزندن ناصل دونیور

لوندره‌دن : عوام قاره‌سنده بر استیضاحه جواباً سیر ادوارد غره‌ی دیمشدركه : صربستانه غیر محدود وبلا شرط مواعیددده بولوندیغمز حقنده‌كی بیاناتم بر معنای سیاسی‌یی حائز ایدی ؛ یعنی اولجه بلغارستانه وقوع بولان مواعیدك حكمسز قالدیغی معناسنی متضمن ایدی. سوزلریمك هیچ بر معنای عسكریسی یوق ایدی . هیچ كیمسه انكلتره‌نك فرانسه‌ده وفلاندره‌ده‌كی احتیاجاته بالقایه‌رق بوتون اردولرینی بالقانلره كوندره‌جكنی فرض وتخمین ایده‌مز . بز دوستلریمزه المزدن كلن معاونتلری وعد ایتدك وبو معاونتی یاپیور ویاپاجغز .

انكلیز حكومتی ویكی تخصیصات حربیه‌سی

لوندره‌دن : عوام قاره‌سنده حكومت یكی‌دن ٤٠٠ میلیون انكلیز لیراسی تخصیصات حربیه ایسته‌مشدر . آسكویت شو بولده بیاناتده بولونمشدر : « بدایت حرب‌دن بری طلب اولونان تخصیصات ١٦٦٢ انكلیز لیراسنه بالغ اولوبور. نیسان ابتداسندن تشرین ثانی‌نك التیسنه قدر كچن زمانك مصارفی ٧٤٣ میلیون انكلیز لیراسیدر . محاربه‌نك مصارف یومیه‌سی ١٢ ایلول‌دن ٦ تشرین ثانی قدر ٤،٣٥٠،٠٠٠ انكلیز لیراسیدر . كچن سنه‌نك عینی زمانده‌كی مصرف ٢،٧٠٠،٠٠٠ انكلیز لیراسی ایدی . مصارفك تزایدی، متفقلره ومستملكانه آوانس ویرلمسندن ومهمات ایچون اختیار اولونان مصارف‌دن ایلری كلمشدر . »

[بو حسابه كوره انكلیزلرك بردقیقه‌ده مصارف حربیه‌سی ٣،٠٠٠ انكلیز لیراسیدر .]

نه بو ، مدنیت !

[٤١٠ نجی صحیفه‌ده‌كی رسملرله بو صحیفه‌ده‌كی رسمله نظر]

همان هركونكی وقوعات ، مصادمات بزلره كوستریبوركه ادعا ایدیله كلن « مدنیت » ، « حب انسانیت وبشریت » بو حرب عمومیده عادتا برخولیا حكمنه كیردی ؛ كندیلرینی آلك متمدن عدایدن فرانسز وانكلیزلر مردجه‌سنه دكل هرنوع حیل ودسایس ایله ظفر وغلبه ایچون آلك وحشی حركتدن ، آلك مدهش وسائط اهلاكیه‌یه مراجعتدن كری قالمیورلر. وقتیله آمریقا اهالیٔ اصلیه‌سنی، قیرمزی ده‌ریلیلری ، آفریقا زنجیلرینی وطنلرینی مدافعه ایچون قوللاندقلری اوقلرك زهرلی اولملرندن طولابی وحشت ایله اتهام ایدن بومدنیلر بوكون اثنای حربده یالكز « او آن مجادله‌ده فعل وعملدن اسقاط ایلمك دكل » بلكه احای حیاته ، یاخود تمامیٔ معلولیته سببیت ویره‌جك دورلو دورلو وسائطه مراجعت ایدییورلر .

بشریته مفید كشفیات و اختراعاته وقف نفس ایتمش اولان ارباب فن بوكون یكی یكی وسائط وقوای احائیه احضار واعمالنه

غازله بابیلانلرك مولدالحموضه ایله احیاسی

چالیشیورلر ؛ ك انسانیتپرور عد ایدیلن حكما بوكون الك مدهش بر بلا حكمنه كیرمشدر.

ایشته بوكون بحث ایلمك ایستدیكمز « مخنق غازلری » بر فرانسز متفننی، مشهور بر كیمیاكری كشف ایلمش وایلك دفعه بین الملل هر دورلو تعاهداته رغماً فرانسز و انكلیزلر طرفندن قوللانیلمشدر.

ظفر وغلبه‌یی تأمین ایچون بو « مدنیلر » تحت استیلالرنده اولان اقوامی ، بو معصوم انسانلری وطنلریله هیچ بر مناسبتی اولمیان محللره واثنای حربده الكایلری صفلره سوقده، دوم دوم قورشونلری، بوغوب دفعةً اولدیرمك یاخود ابدیاً معلول ویا كور براقمق اوزره دوشونیله‌مین واسطه‌لره مراجعتده تردد ایتمیورلر ، سپردن سپره بومبا آتمق اوزره یا اسكی زمانده‌كی مانجینیقلر یاخود یكیدن اختراع اولنان آلتلر قوللانیورلر ؛ كوكدن طیاره‌لر ایله اوجی

انكلیزلرك غازلی بومبالرینه قارشی : بورون وآغزلقلی ومولدالحموضه جهازینی حامل برصحیه نفری

غایت سیوری چیویلر وبومبالر فیرلاتیورلر ، یرلری كوستبكلركی اویه‌رق لغملر پاطلاتیورلر . كویا بوقدر وسائط اتلافیه كافی دكل ایمش كی برده اثنای انفلاق واشتعاللرنده مخنق غازلر نشر ایدن بومبالر قوللانیورلر .

محاربه‌لرده دوم دوم قورشونلری قوللانیلمامسی ایچون كویا مقررات اتخاذ ایدن بوملتلر بوكون بویله مدهش غازلرله همنوعلرینی بوغوب اولدیرمكده تردد كوستریمیورلر . ایلك دفعه ایشیدیلن ، برنجی دفعه قوللانیلان بوغازلرك نه‌یولده حصوله كلدیكنه وناصل تأثیر ایلدیكنه بوكون همان هركس مراق ایدوب طوریبور .

انفلاق ایدن مرمیلرك كافه‌سی اثنای اشتعاللرنده زیاده بردومان نشر ایلمكده وبودومان ایچنده ذره‌لر و زهرلی غازلر بولنمقده‌در . بو غازلرك تركیبی پك مختلفدر، یالكز تركیب كیمیویلری اعتباریله دكل مواد مشتعله‌نك صورت احتراقلرینه كوره ده كیشیور . مرمی آن واحدده پاطلادیغی صره‌ده رنكسز وقوقوسز « حمض

آلومینیوم جهازلرینی طاشیان فرانسه پیاده نفرلری

قاربون » غازی ، اکر قسماً پاطلایه‌جق ویاخود یالکز باروت یانه‌جق اولورسه اووقت یالکز «نیتروز» غازلری انتشار ایدییور. بوایکی مهم غازدن باشقه «آسید سیانیدریك (آجی بادم روحی) » و « نیترو غلیسه‌رین » بخاراتی حاصل اولییور . زیاده مقداردہ حاصل اولان بوغوجی وسرسملتیجی بوغازلرله تشکل بدن بولوطلر رورکار ایله سوروکلنیور وهوادن آغیر اولدیغی ایچون آشاغی‌به اینوب سیرلره قدر کیرییور .

هراردو وسائط اتلافیهٔ متنوعه‌یی نظر دقته آله‌رق تحفظ چاره‌سنه توسل ایلمشدر. طیاره‌لردن قوبووریلان سیوری وایچه چیویلردن وبومبالردن قوروغمق ایچون سیرلرده مستور برلره صاقلانیلمقده ویا آغاچ دالاری واوتلرله اورتولوب کیزلنیلمکده ، دوم دوم قورشونلری وطوپ کوله‌لری ایچون سیرلره کیریلکده ، مخنق غازلره قارشی‌ده آغزلق وبورونلق قوللانیلمقده‌در .

اینجه ایدروفیل تولیند وپاموقدن یاپیلمش اولان بو آغزلق وبورونلقلر دومانی سوزدیکندن انسانی غازلرك فنا تاثیرلردن محافظه ایلمکده‌در . پاموقلر اولجه بی‌قاربونات دوسود محلولیله ایصلادیلمش اولورسه زهرلی غازلرك برقسمی تأثیرسز قالییور .

حربك دها بداینده چناق قلعه جبهه‌سنده‌کی دشمنلرمزك ، بومدنیت طاسلاقلرینك بویوله‌ده مخنق غازلره مراجعتی اوراق حوادثده کورن هلال احمر جمعیتی خانملر مرکز عمومیسی درحال بورونلق وآغزلقلر اعمالنه باشلامشلر وقهرمان وطن مدافعلرینك صحت وحیاتلرینی محافظه مقصدیله یوز بیکلرجه‌سنی صحبهٔ عسکریه‌یه تسلیم ایلمشلردر . مخدرات محترمه‌مزك یوز بیکلرجه پارچه چماشیر دیکمك وبو یولده غازیلرمزك صحت و حیاتلرینی دوشونه‌رك بورونلق وآغزلق احضار واعمال ایلمك صورتیله ابراز فعالیت و خدمتلری هرجهتله شایان ذکر وتجیلدر . قوماندانلرمزك مظهر تقدیری اولان خدمات متوالیهٔ و طنپرورانه‌یه قارشی بزم ایچون ترتب ایدن الك سویملی وظیفه هلال احمر جمعیتی خانملر مرکزی اعضای کرامنه تقدیم تشکرات واحتراماتدر .

**

انکلتره‌نك هپ ایشلری بلوف ، بلوف ، بلوف !...

(ویدی) اسوه‌چ غزته‌سی شویله یازییور : « انکلتره آنوه‌رسی وبوتون باچیقانی قورتارمق ایسته‌یوردی . باشقه برشی دکل ایدی ، آنجق بلوف ! صوکره آلمانلری فرانسه‌دن چیقاره‌جق‌دی ، آلمان دونانماسنك اختفاکاهلرینی آرایوب بوله‌رق بونلری تخریب ایلیه‌جك ایدی . بونلرده هپ بلوف !.. یوندن صوکره کلن چناق قلعه تعرضی. بوده انکلیز بلوفی! انکلتره بدایت حربده‌بوتون بالقانلر سیاستنه حاکم اوله‌جغنی ادعا ایتمش ایکن بلغارستانده ویونانستانده هزیمت مدهشه‌یه اوغرادی ، انکلیز ایشلری ، باش‌دن اشاغی هپ بلوف !.. انکلتره‌نك صوراتندن ماسکه‌سی چیقارلدی . اکلاشیلدی که انکلتره ماهر بر بلوفچی اولمق‌دن باشقه برشیٔ دکل‌در. بر هزیمت‌دن دیکرینه اوغرادی . محاربه‌نك نتیجه‌سنه تأثیر ایده‌بیله‌جك هیچ برشیٔ یاپمادی . شیمدی‌ده انکلتره اسوه‌چه بلوف یاپمق ایسته‌یور. اللهه‌شکر ، انکلیزلرك ظن ایتدکلری قدر حیوان دکلز. شیمدی‌به قدراسوه‌چ انکلیز اویونلرینه سیرجی بولوندی ؛ فقط یالکز سیرجی قالمادی ، انکلیزلرك حقیقی مقصدلری نه‌اولدیغنی اکلادی. سلاحزی قطعیاً آلمانیایه قارشی چویرمه‌یز. فقط انکلیز تربیه‌سزلکندن‌ده بیقدق. اکر انکلیزلر بزی انتخابه مجبور ایدرلرسه بونده اصلا ترددیمز یوق. بزشیمدی اشتلاخیلرك آراسنه کیرمك نه‌دیمك اولدیغنی بك اعلی بیلیورز . اسوه‌چ اردوسنك‌ده بردکری واردر . بونی انکلتره دوشونسون . آرتق انکلتره‌نك بویوك بلوفلری بش‌پاره ایته‌بور . آرتق انکلتره هیچ برشیٔ قازاناماز ؛ فقط غائب ایده‌جك دها بك‌چوق شیلری وار . »

روسیه ، انکلتره‌نك مراقبهٔ مالیه‌سی التنده

(نه‌غلیخه روندشاو) قوپنهاغ‌دن استخبار ایدییور :

(دەن) وسائر حریت‌پرور روس غزته‌لری ، روس مالیه ناظری (باق) حقنده ، سیاست مالیه‌سنك موفقیتسزلکه اوغرامش اولماسندن دولایی ، وبالخاصه پارس ولوندره سیاحتلری ایچون قطعیاً التزام سکوت ایتمکده بولونماسی وسیله‌سیله مهاجاتده بولونمقده‌درلر. روس غزته‌لری شوزمینده ادارهٔ کلام ایتمکده‌درلر: مملکت ، روسیه‌نك متفقلرندن نه استحصال ایتمش اولدیغنی قطعیاً بیلمه‌یور، روسیه‌نك متفقلرینه قارشی تعهداتی نه‌در ، بورامی‌ده کیمسه‌نك معلومی دکل‌در .

بوتون روس مطبوعاتی ، روس مالیه ناظری (بارق) ك متفقلردن غایت ضعیف وخفیف معاونت مالیه تأمین ایده‌یلمش اولدیغنی سویله‌یورلر وانکلتره‌نك روسیه‌نی وصایت مالیه‌سی التنه آلمق ایسته‌مه‌سنه قارشی اظهار انفعال ایله‌یورلر . انکلتره روسیه‌یه انجق، ممالك اجنبیه‌ده عقدایتمش اولدیغی استقراضلرینك فائضلرینی تأدیه ایده‌بیله‌جك درجه‌ده شهری بر مبلغ اعطاسنی تعهد ایتمشدر. بوندن باشقه ، روسیه ، کندی سربستیسیله ، انکلتره و فرانسه‌نك موافقت ومساعده‌سی اولمقسزین آمریقایه سپارشلر ویرمکه مأذون دکل‌در. بوتون سپارشلری ومبایعاتی انکلتره قونترول ایده‌جکدر. محاربه‌دن صوکره روسیه ایله انکلتره حسابلرینی تنظیم ایلیه‌جکلری زمان روسیه تمامیله انکلتره‌نك کیفی التنده قالمش اوله‌جق‌در .

(برشیرادیه دوموستی) غزته‌سی شو وضعیتك تبدیل اولونه بیله‌جکی امیدینی اظهار ایده‌رك دییورکه : روسیه متفقلرینی ، ایفا ایتدیکی خدماتی تقدیره مجبور ایتملیدر . فرانسه‌یی باشدن باشه محو و خراب اولمق‌دن قورتارمش اولان روسیه‌در .

1331 (1915)
G49
s. 1249-1274

1956 06 30

1331 (1915)

G49

s. 1249-1274